

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého, soudce Davida Hipšra a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **Dr. P. A.**, zast. Mgr. Martinem Žižkou, advokátem se sídlem Václavské náměstí 846/1, Praha 1, proti žalovanému: **Obecní úřad Velké Popovice**, se sídlem Ringhofferova 1, Velké Popovice, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **obec Velké Popovice**, se sídlem Ringhofferova 1, Velké Popovice, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 17. 12. 2025, č. j. 41 A 107/2025-20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 3. 2021, č. j. 01196/22/OSU, k žádosti osoby zúčastněné na řízení rozhodl o umístění stavby „budova – občanské vybavenosti Velké Popovice, Lojovice č. p. 12“. Rozhodnutím ze dne 14. 3. 2023, č. j. 01819/23/OSU, pak žalovaný na uvedenou stavbu vydal stavebního povolení.

[2] Obě tato rozhodnutí napadl žalobce u Krajského soudu v Praze žalobou, kterou se domáhal prohlášení jejich nicotnosti. Poukázal především na to, že nebyl účastníkem žádného z řízení, žádné z napadených rozhodnutí mu nebylo řádně doručeno. Jako vlastník bezprostředně sousedícího pozemku byl opomenutým účastníkem obou řízení.

[3] Krajský soud žalobu v záhlaví označeným usnesením odmítl. Nezabýval se tím, zda žalobce byl účastníkem uvedených řízení a uvedl, že i účastník, který byl ve správním řízení opomenut (rozhodnutí mu nebylo doručeno), je povinen vyčerpat řádné opravné prostředky ve správním řízení. Z obsahu žaloby je přitom zřejmé, že žalobce dne 28. 5. 2025 podal podnět k zahájení řízení o prohlášení nicotnosti, a dne 30. 5. 2025 k provedení přezkumného řízení ve věci napadených rozhodnutí. S odkazem na judikaturu k tomu krajský soud dodal, že uvedené podněty nejsou řádnými opravnými prostředky ve smyslu § 5 s. ř. s. V případě, že žalobce byl ve správním řízení opomenut jako účastník, tak je jeho žaloba nepřipustná pro nevyčerpání řádných opravných prostředků. Krajský soud se však s přihlédnutím k ochraně práva na přístup k soudu zabýval z hlediska přípustnosti žaloby rovněž tím, že by žalobce nespadal do žádné zákonem vymezené skupiny účastníků stavebního či územního řízení, a nebyl tak jejich účastníkem. Pokud by tomu tak totiž bylo a žalobce by nebyl opomenutým účastníkem, nebylo by možné přístup k soudu podmínit podáním subjektivně nepřipustného řádného opravného prostředku. Pokud by přitom zákon neposkytl přípustný řádný opravný prostředek, bylo by nutné akceptovat i žalobu přímo proti prvostupňovému rozhodnutí správního orgánu. V případě, kdy žalobce neměl být účastníkem řízení, se běh lhůty odvíjí od okamžiku, kdy se seznámil s obsahem a důvody napadeného rozhodnutí. V duchu východisek judikatury krajský soud naznal, že nejpozdějším dnem, ve kterém se mohl žalobce spolehlivě seznámit s obsahem napadených rozhodnutí, je den vyhotovení podnětu k prohlášení nicotnosti (tedy 28. 5. 2025), neboť v tento den měl žalobce napadená rozhodnutí ve své dispozici s ohledem na to, že ve vztahu k nim podal podnět a uvedl, že si je „vyžádal“. Od tohoto okamžiku měl žalobce účinnou možnost se proti napadeným rozhodnutím bránit. Měsíční lhůta dle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon (která se uplatní s ohledem na to, že napadená rozhodnutí byla žalobci oznámena po 1. 7. 2024) pro podání žaloby tak žalobci uplynula 30. 6. 2025. Žaloba byla podaná dne 28. 11. 2025, tedy opožděně.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení

[4] Žalobce (stěžovatel) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost.

[5] **Stěžovatel** namítl, že usnesení krajského soudu je nezákonné. Nejprve podrobně popsal okolnosti dané věci a její dosavadní vývoj. Dále shrnul závěry napadeného usnesení a zdůraznil, že s posouzením krajského soudu nesouhlasí. Nedoručení obou rozhodnutí je nutno posuzovat v souvislostech dané věci, zejména toho, že zastírají a skrývají před účastníky, že má být umístěn a vybudován stavební objekt (nové vsakovací těleso dešťové vody na obecní pozemek parc. č. 868, k. ú. Lojovice). V souvislosti s tím není postaveno nájisto, že stěžovatel s dostatečnou jistotou seznal skutečný obsah jím napadaných rozhodnutí. Nejedná se o situaci, že by se stěžovatel seznámil se skutečným zněním obou rozhodnutí v jejich „oficiální“ podobě a nepochybně pravým obsahem (např. nahlížením do spisu). Stěžovatel zdůrazňuje, že ani při důkladném čtení územního rozhodnutí (které má k dispozici pouze jako fotografii pořízenou třetí osobou) nelze dospět k tomu, že na zmíněném obecním pozemku má být umístěna jakákoliv stavba. I přes žádosti o doručení mu žalovaný (ani jiný správní orgán) rozhodnutí nedoručil.

pokračování

[6] Podle stěžovatele je požadavek na vyčerpání řádných opravných prostředků přinejmenším nepřiměřený a v rozporu se zásadami správního řízení. V této souvislosti opětovně zdůraznil, že se mu podařilo z cizího zdroje získat pouze fotografie textové části rozhodnutí, přičemž výkresovou a další dokumentaci nemá vůbec k dispozici. Vzhledem k tomu, že není účastníkem řízení, nemá možnost se s ní skutečně seznámit např. formou nahlédnutí do spisu, a zároveň nemůže mít jistotu o skutečném obsahu rozhodnutí. Stěžovatel oprávněně očekává, že správní orgány mu doručí svá rozhodnutí tak, aby nemohl mít pochyby o jejich obsahu. Žalovaný nedoručoval daná rozhodnutí stěžovateli vědomě nebo alespoň měl vědět, že skrytím umístění a povolení stavby na uvedeném obecním pozemku omezuje vymezený okruh účastníků a brání jim seznámit se se skutečným obsahem daným rozhodnutí. Stěžovatel rovněž nesouhlasí s tím, že by se dalo dovozovat, že se s rozhodnutími seznámil na základě jejich poskytnutí starostkou či žalovaným. To nikdy nenastalo. Starostka jeho žádosti nevyhověla, pouze mu sdělila, že rozhodnutí existují a slíbila jejich zaslání, což však nesplnila. Stěžovatel nikdy uvedená rozhodnutí neviděl jinak než na fotografiích, o kterých se pouze může domnívat, že odpovídají skutečnému obsahu. Krajský soud tedy neposoudil otázku seznámení se stěžovatele s rozhodnutími správně s ohledem na okolnosti dané věci. Stěžovatel je na rozdíl od žalovaného a soudu v situaci, kdy nemá jistotu, jaký je skutečný obsah rozhodnutí. Současně stěžovatel neměl a nemá možnost se seznámit s výkresovou a další dokumentaci, včetně ověřené projektové dokumentace. Posouzení, zda je postaveno najisto, že stěžovatel skutečně seznal s dostatečnou jistotou a včas obsah vydaných rozhodnutí, je otázkou důvodnosti žaloby, nikoli otázkou existence podmínek řízení.

[7] **Žalovaný a osoba zúčastněná nařízení** se ke kasační stížnosti vyjádřili shodně tak, že se ztotožňují se závěry napadeného usnesení. Stěžovatel podle nich nebyl účastníkem uvedených řízení. Měl možnost se proti oběma rozhodnutím účinně bránit opravnými prostředky od okamžiku, kdy se s dostatečnou jistotou seznámil s tím, kdo a kdy vydal napadená rozhodnutí, jak je lze identifikovat, jakým způsobem a v jakém rozsahu mu napadená rozhodnutí zasahují do práv. K tomu došlo již před lednem 2025, protože při zmiňované diskusi se starostkou a dalšími zúčastněnými osobami již z napadených rozhodnutí citoval. I bez toho nicméně stěžovatel byl dne 28. 5. 2025 s napadenými rozhodnutími prokazatelně seznámen (identifikoval je v podnětu k prohlášení nicotnosti). I kdyby nadále tvrdil, že ani v tomto okamžiku nebyl s rozhodnutími seznámen, mohl tak učinit nahlížením do spisu u Krajského úřadu Středočeského kraje, který vedl řízení o jeho podnětech. Navíc měl vždy možnost si o napadená rozhodnutí požádat dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Obě rozhodnutí jsou zcela jistě též součástí spisu vedeného krajským soudem. Tvrzení stěžovatele žalovaný i osoba zúčastněná považují za neprokázaná, spíše účelová, aby omluvil své jednání, v důsledku něhož marně uplynuly lhůty k opravným prostředkům. Žalovaný a osoba zúčastněná rozporují i tvrzení stěžovatele o tom, že podle hydrogeologického posudku mohou být nemovitosti v těsném sousedství pozemku, na kterém má být provedeno vsakovací těleso, negativně ovlivněny. Pravdou není ani to, že dané těleso je stavbou podléhající povolení vodoprávního úřadu a je považováno za vodní dílo. Poukazují též na to, že ve výroku stavebního povolení je pozemek parc. č. 868 výslovně zmíněn (v bodě 25 výroku II.). I kdyby tomu tak nebylo, není zřejmé, co by napadená rozhodnutí činilo vnitřně rozpornými a v čem konkrétně spočívá jejich nicotnost. Žalovaný navíc od roku 2021, kdy byla podána žádost o umístění stavby, neobdržel písemnou žádost stěžovatele o to, aby byl účastníkem řízení.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] K uplatněné kasační argumentaci lze představit, že v případě napadeného usnesení o odmítnutí žaloby je jediným v úvahu přicházejícím důvodem kasační stížnosti důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Ten však v sobě nepochybně zahrnuje i případné nesprávné právní posouzení krajským soudem (zejména otázka použití lhůty pro podání žaloby; srov. např. rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2016, č. j. 6 As 2/2015-128). Je třeba současně zdůraznit, že předmětem posouzení ze strany Nejvyššího správního soudu v této věci může být právě a pouze otázka zákonnosti odmítnutí žaloby (zejména včasnosti podané žaloby). Dalšími aspekty věci, které se týkají jejího merita a jež zmiňují ve svých podáních jak stěžovatel, tak i žalovaný a osoba zúčastněná na řízení, se Nejvyšší správní soud v tomto řízení zabývat nemůže.

[11] Mezi účastníky v dané věci především nejsou sporná východiska, o něž napadené usnesení opřel i krajský soud. Předně zde není sporu o tom, že žalobu podal stěžovatel ke krajskému soudu až dne 28. 11. 2025. Stejně tak není sporné (a plyne to i přímo z tvrzení stěžovatele uvedených v žalobě), že dne 28. 5. 2025 podal k příslušnému krajskému úřadu podnět k prohlášení nicotnosti územního rozhodnutí i stavebního povolení (dne 30. 5. 2025 pak ke krajskému úřadu podal podnět k provedení přezkumného řízení). Lze dodat, že z předloženého spisu krajského soudu je zřejmé, že kopie obou zmíněných rozhodnutí stěžovatel k žalobě připojil.

[12] Pro posouzení dané věci je dále podstatné, že krajský soud své závěry o odmítnutí žaloby neodvodil pouze od toho, že by stěžovatel jako opomenutý účastník nevyčerpal ve vztahu k uvedeným rozhodnutím řádné opravné prostředky (bod 10 napadeného usnesení). Jak vysvětlil, i v případě osoby, jež nebyla účastníkem řízení (tedy nemohla být ani účastníkem opomenutým), je třeba zabývat se včasností podané žaloby (bod 11 a násl. napadeného usnesení). Nepovažoval tedy za rozhodující, zda stěžovatel (ne)byl účastníkem řízení, resp. zda (ne)vyčerpal řádné opravné prostředky, ale současně (především) dovodil, že žaloba byla podaná po uplynutí zákonné lhůty (viz § 72 odst. 1 s. ř. s. a § 306 odst. 1 stavebního zákona). Krajský soud pak v návaznosti na existující judikaturu (viz rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007-118, č. 1838/2009 Sb. NSS), dospěl k tomu že nejpozději dne 28. 5. 2025 se stěžovatel spolehlivě seznámil s obsahem napadených rozhodnutí tak, že mu bylo zřejmé, kdy a kým byla rozhodnutí vydána, jak je lze identifikovat a jakým způsobem a v jakém rozsahu mu zasahují do práv (viz bod 13 napadeného usnesení).

[13] Stěžovatel v podané kasační stížnosti především na různých místech zdůrazňuje specifické okolnosti věci a opakovaně poukazuje na to, že žalovaný „skrýval“ před účastníky, že má být umístěna a vybudována i stavba vsakovacího tělesa dešťové vody na pozemku parc. č. 868 (k. ú. Lojovice). K tomu nicméně Nejvyšší správní soud uvádí, že k tvrzenému

pokračování

„skrývání“ stěžovatel v kasační stížnosti nejen nijak neupřesňuje, v čem mělo konkrétně spočívat, ale především v čem konkrétně v jeho věci brání použití shora odkazových (a krajským soudem podrobně citovaných) východisek existující judikatury. V této souvislosti lze především upozornit na to, že z výroku II. stavebního povolení, jež sám stěžovatel k žalobě přiložil, jasně plyne, že toto rozhodnutím „*nové vsakovací těleso*“ na „*obecním pozemku č. 868*“ výslovně předpokládá. Text rozhodnutí pak ve vztahu k tomuto tělesu obsahuje i další podrobnosti (včetně jeho rozměrů). V tomto ohledu lze poukázat na to, že v projednávané věci krajský soud nerozlišoval mezi seznámením se s obsahem územního rozhodnutí a stavebního povolení. Není tedy zřejmé, co bylo (mělo být) v době podání uvedeného podnětu, který stěžovatel taktéž podával ve vztahu k oběma rozhodnutím společně, pro stěžovatele „skryto“. Uvedené platí tím spíše, že podnět stěžovatele směřoval k prohlášení nicotnosti uvedených rozhodnutí.

[14] Pokud snad související argumentace stěžovatele směřuje k tomu, že text rozhodnutí, jež má k dispozici on, se může lišit od jejich textu skutečného („oficiálního“), pak ani zde stěžovatel především nepředkládá žádná konkrétnější tvrzení (či alespoň indicie), na základě kterých možné rozpory v textech rozhodnutí či pochybnosti o jejich obsahu dovozuje. Jde-li pak o jeho tvrzení, že žádal o neúspěšně doručení napadených rozhodnutí, nejenže ani tato tvrzení nijak neupřesňuje, především pak ale není zřejmé, jak uvedené může souviset se včasností podané žaloby. Stěžovatel především neupřesňuje, zda se například (neúspěšně) pokoušel nahlížet do spisu (a u kterého správního orgánu) nebo proč je podle něj pro skutečné seznámení se s obsahem napadených rozhodnutí v dané věci potřebné mít k dispozici i podklady rozhodnutí či jejich „výkresovou část“.

[15] Pro posouzení projednávané věci pak ani nemůže být rozhodující, zda se stěžovatel s obsahem napadených rozhodnutí seznámil na základě jejich vyžádání si od starostky, což v kasační stížnosti zpochybňuje. Krajský soud totiž své závěry nestaví na tom, od koho stěžovatel text rozhodnutí získal. Podstatné pro něj je, že se s jejich obsahem seznámil v té míře, že podal ve vztahu k oběma rozhodnutím podnět k prohlášení nicotnosti (bod 14 napadeného usnesení). Pro úplnost lze v této souvislosti dodat, že starostku krajský soud zmiňuje pouze v rámci citace samotných žalobních tvrzení stěžovatele, přičemž z odůvodnění krajského soudu nelze (ani implicitně) dovozovat, že by vycházel z toho, že by starostka stěžovateli zmíněná rozhodnutí poskytla.

[16] S ohledem na výše uvedené pak nemůže obstát ani ta část kasační argumentace stěžovatele (viz bod 9 kasační stížnosti), která se odvíjí od toho, že požadavek na vyčerpání řádných opravných prostředků je nepřiměřený a v rozporu se zásadami správního řízení. Jak již totiž Nejvyšší správní soud shora zdůraznil, závěry napadeného usnesení o odmítnutí žaloby nespočívají pouze v tom, že by stěžovatel řádné opravné prostředky nevyčerpal. Odvíjejí se dále (především) od opožděnosti podané žaloby v návaznosti na seznámení se stěžovatele s obsahem těchto rozhodnutí. Z hlediska tohoto důvodu odmítnutí žaloby, který se stěžovateli nijak zpochybnit nepodařilo, je otázka vyčerpání řádných opravných prostředků zcela nerozhodná.

[17] Poukazuje-li pak stěžovatel závěrem na to, že otázka, zda skutečně seznal obsah napadených rozhodnutí, by měla být až součástí posouzení věci samé, ani v tomto s ním nelze souhlasit. Vyhodnotit včasnost podané žaloby je krajský soud povinen před jejím

věcným projednáním, přičemž odmítnutí žaloby pro opožděnost je jedním ze zákonem výslovně předvídaných důvodů odmítnutí žaloby či návrhu [viz § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Na základě shora uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že žádná z uplatněných kasačních námitek není důvodná a závěr krajského soudu o odmítnutí žaloby tak není nezákonný. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost v souladu s § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. zamítl.

[19] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, a to na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovanému v tomto řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Právo na náhradu nákladů řízení nemá ani osoba zúčastněná na řízení, neboť jí nevznikly žádné náklady v souvislosti s plněním povinnosti, kterou by jí soud uložil (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2026

Milan Podhrázký
předseda senátu